

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 8. avgusta 1933.

Štev. 89.

K sestanku zbornic

Danes se sestanejo v Zagrebu zastopniki skoraj vseh zbornic v državi, da se skupno dogovore, kako bi bilo mogoče najti pot iz sedanje težke in že čisto nevzdržne situacije. Naše zbornice so znane po svoji umerjenosti, prav tako pa tudi po temeljitem delu, ki ga vrše za naše narodno gospodarstvo, vsled česar tudi mnenje vsake naše zbornice nekaj velja. Tem več pa mora veljati mnenje, ki ga skupno podajo vse zbornice v državi, kajti vsako tako mnenje je že tako preresetano po vseh različnih vidikih, da moremo reči, da gre takemu mnenju že veljava gospodarskega zakona. Če so si zastopniki beogradske, zagrebske in ljubljanske zbornice v enem vprašanju popolnoma edini, če pravijo, da se sme in more to vprašanje rešiti le na en način, potem je jasno za vsakogar, ki prevdarno misli, da drugačne rešitve sploh ni, da je sploh biti ne more. Zato trdno pričakujemo, da bodo odločujoči krogi tudi mnenje zbornice popolnoma upoštevali in da vsaj po sestanku zastopnikov vseh zbornic ne bo onega razočaranja, ki sledi skoraj vsem drugim sestankom gospodarskih organizacij, da se namreč resolucije in želje teh organizacij sicer poslušajo, da pa vedno ostaja vse pri starem.

Da niso bili in da niso gospodarski stanovi v državi tako upoštevani, kakor bi morali biti, je deloma tudi njih krivda. Vse premalo solidarnosti je bilo med njimi in prepogosto se je pokazalo, da gospodarstveni stanovi iz ene pokrajine niso pokazali dovolj razumevanja za potrebe gospodarskih stanov iz druge pokrajine. Ta napaka se mora nehati, ker zahteve gospodarskih stanov bodo res upoštevane le, kadar vsako zahtevo podpre avtonitetna združenja gospodarskih stanov iz vse države. Ne sme se več dogajati, da bi lokalni interes zakril vsedržavni interes gospodarstva, ker bi bila na ta način onemogočena solidarnost gospodarskih stanov. Današnji sestanek zbornic povdarja to solidarnost in v tem je tudi njegov veliki pomen, v tem pa je tudi upanje, da bo današnji sestanek le uvod k novim in skupnim akcijam vseh gospodarskih stanov v državi.

In k tem akcijam mora priti in bo zato tudi prišlo. Kajti te akcije morajo odpreti pot k sklicanju našega gospodarskega sveta. Čeprav zakon čisto jasno zahteva, da se skliče gospodarski svet, vendar še nismo mogli doživeti njegovega uresničenja. Toda naše gospodarstvo ne more pogrešati gospodarskega sveta in če ta ne zboruje, se mora ustvariti njegovo nadomestilo. Ni pa boljšega in popolnejšega nadomestila za gospodarski svet, kakor so sestanki zastopnikov naših zbornic iz vse države. Kajti ti zastopniki so v polni meri kvalificirani, da zastopajo svoje gospodarstvo, ker uživajo popolno zaupanje gospodarskih krogov. S tem, da so zastopane zbornice iz vse države, je pa podano tudi zadostno jamstvo, da bodo vsi posebni interesi potisnjeni v ozadje in da more tudi vsa druga javnost, in zlasti politična, v celoti sprejeti sklepe teh sestankov. Zato se more pričakovati, da se bi iz teh sestankov zbornic polagoma razvila ugodna podlaga za sklicanje gospodarskega sveta.

V našem narodu je mnogo nagnenja za fatalizem, kar se kaže dostikrat tudi v javnem življenju. Naj bo položaj še tako resen, naj bo odpomoč še tako nujna, vendar ni mogoče doseči, da bi se res kaj pomembnega ukrenilo. Naravnost z orientalskim fatalizmom se prepušča, da najde čas odpomoči in zdravilo. Za ta fatalizem gospodarski krogi nimajo smisla in ga ne smejo imeti. Kajti ta fatalizem je v današnjih razmerah že čisto negativizem, ni drugo ko usodna in kazniva brezbriznost. Naloga današnjega sestanka zbornic je tudi ta, da nastopi proti temu fatalizmu, da ne trpi, da se prepušča vse samo času, temveč da energično zahteva dejanj, ki morejo ublažiti današnjo krizo. Saj imamo vendar roke zato, da delamo z njimi, možgane zato, da

z njimi mislimo in saj niso naši naravni zakladi zato tu, da ostanejo neuporabljeni. Pa tudi druga sredstva imamo zato, da jih uporabimo in zato je treba, da jih tudi začnemo uporabljati. Tisti, ki vse prepustijo razvoju, niso nikdar nič ustvarili, do brotniki človeštva so postali le oni, ki so se ravnali po stani resnici, da si človek sam ustvarja svojo srečo.

Tudi gospodarski krogi si morejo sami ustvarjati svojo srečo in na današnjem se-

stanku zbornic si jo bodo pričeli ustvarjati. Prepričani pa smo, da si jo bodo tudi ustvarili, ker dovolj dobre volje je v njih, da ne zapadejo negativnemu fatalizmu, dovolj velika pa je tudi njih sposobnost, da izvedejo potrebna dejanja. Prepričani smo zato, da pomeni današnji sestanek v Zagrebu pričetek solidarne in enotne akcije vseh naših gospodarskih stanov, da se prične izvajati v Jugoslaviji realna in načrtna gospodarska politika.

Skupen nastop vseh zbornic

Danes se sestanejo v Zagrebu zastopniki vseh zbornic v državi, da s skupnim nastopom najdejo izhod iz sedanje situacije

Popoln polom londonske konference je dokazal, da ne smemo pričakovati rešitve iz sedanje težke gospodarske situacije iz tujine, temveč se moramo zanašati le na lastno delo in na lastno moč. Zlasti pa je potrebno, da pogledamo vsem težavam odkrito v oči in da se ne udajamo nobenim iluzijam. Ker že nismo tako srečni, da bi imeli gospodarski svet, ki bi bil najbolj poklican, da vodi v teh težkih časih našo gospodarsko politiko, je treba, da pride do sodelovanja drugih naših gospodarskih organizacij, v prvi vrsti naših zbornic. Na predlog zagrebske zbornice se zato sestanejo danes v torek zastopniki vseh zbornic v državi, da najdejo pota za sodelovanje v vseh važnejših vprašanjih. Že pred tem je bila dne 14. julija v Zagrebu informativna konferenca zastopnikov najvažnejših zagrebskih gospodarskih organizacij in na tej konferenci je bilo soglasno poudarjeno, da je postal gospodarski položaj že nevzdržen in da je treba takoj podvzeti energične in radikalne korake, da se napravi konec sedanjim težavam. Zlasti pa je bilo na tej konferenci poudarjeno, da se morajo gospodarski krogi iz vse države dogovoriti vsaj glede teh točk:

1. Obrestno mero je treba znižati!
2. Zakon o zaščiti kmeta je treba odpraviti ali ga vsaj temeljito revidirati!
3. Treba je ukreniti vse potrebno, da se poživijo kreditno poslovanje v državi!

Današnje obresti za posojila so tako visoke, da jih gospodarstvo absolutno ne zmore več. Potrebno je zato, da se obrestna mera zniža, in sicer za vse dolgove. Treba pa je tudi gledati na to, da se z novimi posli ljudem omogoči, da bodo mogli plačevati svoje obveznosti.

Glede 2. točke se je na konferenci ugovarjalo, da je popolnoma nemogoče, da bi

mogli prospevati trgovina, obrt in industrija, dokler trajajo predpisi zakona o zaščiti kmeta. Konferenca je naglasila, da je bilo s sedanjim eksperimentiranjem, kako izvesti razdolžitve kmeta, onemogočeno vsako kreditno poslovanje, od česar so največ trpeli kmetje sami.

Govori se nadalje, da se bo rok treh mesecev (čl. 12. uredbe z dne 4. jan. t. l.), ki je bil že podaljšan z novo uredbo o poslovanju z dne 12. aprila, znova podaljšal. Posledica tega bi bila, da ne bi moglo niti trgovsko, industrijsko ali bančno podjetje tvegati nove kredite, ko pa obstoji možnost, da se dolžnik že drugi dan posluži uredbe o posredovanju.

»Jugoslovanski Lloyd«, ki piše o torkovem sestanku zbornic, pravi v svojem poročilu o neobhodni potrebi tega sestanka tudi tole:

»Pri takšnem položaju je onemogočeno vsako nadaljnje kreditiranje, vsled česar je tudi čisto izključeno, da bi se zaupanje vrnilo. Likviditeta terjatev je prenehala in bank se že skoraj nihče ne poslužuje več. Davki se vedno strožje izterjujejo, a nekateri so se v zadnjem času celo povišali. Pa če k vsem tem težavam prištevamo še vse težave, s katerimi je zvezana nabava sirovin in deviz in če se oziramo še na druge ovire, potem je jasno, da mora pri takšnih razmerah priti do popolnega zastoja v gospodarstvu.«

Da se ta zastoj prepreči, zato se sestanejo danes v Zagrebu zastopniki vseh zbornic. Namen sestanka pa je tudi, da se manifestira popolna solidarnost vseh gospodarskih slojev v državi. Upamo, da bo prav zato imel današnji sestanek popoln uspeh in da se bodo na sestanku izrečene misli in predlogi upoštevali tudi od odločujočih krogov.

Poenostavite davčno službo

Preveč predpisov, da manjši davkoplačevalec že izgublja evidenco o davkih

Ugleden trgovec nam je poslal dopis, ki zasluži vse upoštevanje odločilnih krogov, ki pa na drugi strani kaže, da skoraj bolj ko davki sami, ogorčajo ljudi preveč komplicirani davčni predpisi. Davčna služba je postala že tako komplicirana, da se le še davčni strokovnjak spozna v davkih. Poleg tega pa se s temi predpisi nalaga davkoplačevalcu tako veliko delo, da bi moral že skoraj vsak trgovec ali obrtnik imeti posebnega nastavljenca, da bi v redu izpolnjeval vse to, kar zahtevajo davčni predpisi.

Pa prepustimo besedo našemu dopisniku, ki pravi med drugim:

Zopet smo dobili nov davek, banovinski bednostni fond. Ne razpravljaj bi o tem davku, ne pisal bi o tej novi obremenitvi, če bi se stvar praktično uredila. Velike tvrdke, ki imajo in ki morejo plačevati svoje knjigovodje, kontoriste in drugo pomožno osebje, bodo že opravile delo, ki ga zahteva novi davek. Drugače pa je to pri malih in srednjih trgovcih ter pri obrtnikih, ki morajo vse davčne napovedi in vse davčne zadeve izvrševati sami. Poleg

imajo s priglasitvijo računov, plačevanjem raznih sitnosti s carino, poleg dela, ki ga v okrožne urade, predpisi zaradi kuluka za sebe in kuluka za nastavljenca, poleg dela, ki ga zahteva redno plačevanje prometnega in uslužbenskega davka, pride sedaj še novo delo vsled bednostnega fonda. Tako pravi pravilnik, da pobirajo davščine iz § 1., 5. in 6. službodajalc in jih oddajajo pristojni upravi, ki nadzira pravilno odtegotvanje in odvajanje. Pravilnik pravi dalje, da davščino na ukoriščenje vodnih sil odmerja in pobira banska uprava, ki se pa sme pri tem posluževati organov finančne kontrole.

Banska uprava, ki ima sama velik uradniški aparat dobi pomožne organe za pravilno vršitev davčne službe, trgovec in obrtnik pa morata vse opraviti sama. Ali ne bi bilo pravično, da tudi trgovec ne bi bil bolj obremenjen, kajti evidenčnost davkov je danes že nad vse težko delo.

Zato vprašujemo: ali se ne bi mogli vsi davki nekako centralizirati, da ne bi imeli davkoplačevalec z davki toliko dela in skrbi?

Dotičenemu, ki bi izdelal praktičen načrt za tak centraliziran davek, bi prav radi plačali posebno nagrado.

Vse davščine so danes že tako komplicirane, da bi moral že vsak trgovec imeti posebnega davčnega referenta kot nastavljenca. Če pa tega nima, mora trgovec po celodnevem delu pozno v noč študirati razne paragrafe, dodatke, spremembe in pojasnila, ki pa so dostikrat tako nejasna, da si še strokovnjaki niso na jasnem. Menda ni človeka, ki ne bi razumel, da gre to že na živce.

Naj se nam trgovcem zato jasno pove, kje se bodo dobile potrebne tiskovine, kje bo treba plačevati novi davek, ali se plačuje v znakih ali v gotovini, ali se plačuje obenem z uslužbenskim davkom ali posebej. Tudi v davčnih zadevah bi bil že čas, da doživimo praktične ukrepe, ki ne bodo zahtevali od davkoplačevalcev poleg denarja še zamudno in težko delo.

Bojimo se, da tudi ta naša upravičena želja ne bo izpolnjena, ker je menda že zapisano, da se želje in zahteve trgovstva ne upoštevajo. Skoraj bi že morali misliti, da smo trgovci uvaževani samo še kot davkoplačevalci, a za naše interese se ne menijo nihče. Kaj naj res bomo tako pesimistični?

Poenostavite zato davčno službo in prosi prekompliciranimi davčnimi predpisi!

Izvozniki zahtevajo izvozne kredite

Odbor izvoznikovih združenj je obiskal guvernerja Narodne banke g. Bajlonija in mu razložil želje izvoznikov, da se za to izvozno sezono pomaga izvoznikom s krediti, brez katerih je popolnoma nemogoče, da bi se plasiral naš izvozni višek. Odbor izvoznikovih združenj je nato obiskal še trgovskega in finančnega ministra in ju naprosil, da vplivata na Narodno banko, da bo financirala letošnji izvoz.

Kako veliko pomanjkanje denarja vlada pri izvoznikih in trgovcih se vidi že pri prvih dovozih nove pšenice, ker je cena pšenice padla že v prvih dneh od 100 na 90 dinarjev. Že zaradi kmetovalca je zato treba pomagati izvoznikom s krediti.

Češkoslovaška Narodna banka financira hmeljarje

Pogajanja za financiranje hmeljske žetve s ceninimi meničnimi krediti so bila te dni na Češkoslovaškem ugodno zaključena. Hmeljarji bodo dobili potem svojih kreditnih zadrug skoraj za polno vrednost njih hmeljske žetve od nemške ali češke agrarne banke menice, ki se bodo mogle eskontirati pri Narodni banki. Ne gre tu za blagovne menice, temveč za menice za financiranje hmeljske kampanje. Ker se bodo te menice obrestovale le po 3-50%, kolikor znaša eskontna mera Češkoslovaške Narodne banke, bo financiranje hmeljske žetve tako poceni, da bo to tudi ugodno vplivalo na ceno hmelja.

Naši hmeljarji bi potrebovali okoli 10 milijonov kreditov za financiranje hmeljske žetve, a so dobili le pol milijona. V tem je eden vzrokov, da ne more priti naš hmelj do one cene, ki jo ima hmelj na svetovnem trgu. Ali res ni mogoče, da bi tudi naša Narodna banka financirala hmeljsko kampanjo po češkoslovaškem vzorcu?

HMELJA BO PREMALO

Predsednik Srednjeevropskega hmeljskega urada Coninck van Noyen je končal svoje potovanje po hmeljskih deželah Evrope. Svetovno hmeljsko žetev v letošnjem letu ceni na 771.000 stotov, svetovno potrebo na hmelju pa na 1.111.000 stotov. Letošnja žetev pa ceni tako visoko le pod pogojem, da peronospora in vremenske neprilike ne bodo napravile nove škode. V letnem poročilu tvrdke Barth & Sin pa se ceni svetovna potreba na hmelju na 990.000 stotov. Na vsak način je gotovo, da letošnja žetev hmelja ne bo krila svetovne potrebe. Zato se ni bati, da bi cene hmelja padle.

Večji lesni konzum na domačem trgu

V Avstriji pripravljajo celo vrsto ukrepov, da povečajo uporabo lesa na domačem trgu. Pridobivali bodo iz lesa razne kemične predmete, v večji meri ga uporabljali za kurivo in sploh skušali na vse načine dvigniti potrošnjo lesa na domačem trgu. In kar odkrito je treba povedati, da z ozirom na dejanske razmere na svetovnem lesnem trgu ni pričakovati, da bi lesni izvoz v kratkem oživel v starem obsegu in zato je treba najti nadomestilo tudi na domačem trgu. In če za katere predmete, potem ga je za les lahko najti.

Predvsem je omeniti stanovanjske hiše. Toliko milijonov in milijonov se izda za higijeno, toda vsi ti izdatki ne bodo prinesli pravega dobička, če ljudje ne bodo dobro stanovali in če ne bodo imeli dovolj tečne hrane. Zdravo stanovanje in dobra hrana, v tem je še vedno najboljša higijena. Samo pogledati pa je potreba po predmetih naših mest in vidi se, v kakšnih obupnih brlogih stanujejo ljudje. In navadno morajo za te brloge plačati še visoke najemnine. V novih hišah pa majhnih stanovanj navadno itak ni, če pa so, je najemna tako draga, da je priprosto človek kratkomalo ne zmore. Z lesenimi hišami pa bi se mogla v kratkem času priskrbiti ljudem zdrava in cenena stanovanja. Tudi pri zmerni najemni bi se te hiše tudi amortizirale in obrestovale, da ne bi bil denar za lesene stanovanjske hiše zapravljen.

Lep uspeh „Mariborskega tedna“

Kljub krizi, kljub vsem težkim časom in kljub tudi nepojmljivi nenaklonjenosti, ki jo mora v toliki meri pretrpeti naša trdnjava ob severni meji — Maribor vendar napreduje. In napreduje, ker njegovi vodilni ljudje ne poznajo malodušja, ker vztrajajo in se bore, dokler uspeha tudi ne dosežejo. Koliko je bilo lani govorenja in kritikovanja zaradi prireditve Mariborskega tedna, letos je to kritikovanje skoraj utihnulo, ker je bil uspeh tedna preočit. Razstave, ki so bile prirejane v okviru Mariborskega tedna, so pokazale, da more naša lepa obdravska prestolnica res nekaj pokazati, vse razstave pa so bile prirejane tako, da se je videlo, da Mariborčani tudi znajo pokazati. Vse te številne razstave so zato popoln uspeh in že samo zaradi njih bi bil Mariborski teden upravičen. Samo častitati je Mariborčanom k vsem tem razstavam, vsem drugim pa kliče: oglejte si te razstave, oglejte si delo naše severne prestolnice, oglejte si naš lep Maribor!

Otvoritev »Mariborskega tedna«

V soboto dopoldne je bila slovesna otvoritev »Mariborskega tedna«. Na razstavišču je pozdravil župan dr. Lipold vse goste, imenoma pa zastopnika vlade podbana dr. Pirkmajerja, škofa dr. Tomažiča in vse druge zastopnike društev in organizacij. Namen »Mariborskega tedna« je predvsem ta, da napravimo iz Maribora širokoznano in dobroobiskano tujsko prometno središče. Že lanski »Mariborski teden« je dobro uspel, letošnji pa bo gotovo še uspešnejši, ker so izkoriščene vse izkušnje lanskega »Mariborskega tedna«. Upa, da bodo letos tudi tuji v večji meri ko lani obiskali »Mariborski teden«.

Za županom je govoril podban dr. Pirkmajer, ki je opisal v daljšem govoru pomen in važnost »Mariborskega tedna« in častital Mariboru k uspehi prireditvi. Nato je proglasil »Mariborski teden« za odprt. Ko je izrekel svoje častitice in blagoslov še mariborski škof dr. Tomažič, je bila poslana kralju iskrena udanostna brzojavka na Bled, gostje pa so si ogledali nato vse oddelke razstave.

Sprehod po razstavi.

Raznolika in pestra je ta razstava. Vsak njen oddelček dokazuje staro zgodovino mesta Maribora, naše velike boje za slovenski Maribor in pa tudi veliko gospodarsko in kulturno delo, ki se vrši v Mariboru.

Takoj ob vходу so razstavili kuncereje. Nad 200 živalic je razstavljenih in vidi se, da je ta panoga našega malega gospodarstva zelo dobro razvita. Lepe dohodke dobivajo ljudje iz kuncereje.

Sledi tujsko prometna razstava, ki je namreščena v šolski telovadnici. V slikah in diapozitivih je prikazana vsa lepota Maribora in njegove divne okolice. Pohorje, naša spodnještajerska letovišča, naše divne planine, vse je tu prikazano na način, da se človeku zbudi želja po obisku teh krajev. Posebno pozornost zbuja krasno iz-

delani modeli Mariborskega otoka, Fale in Pchorja. Priključena je tej razstavi razstava kaktej in razstava mestne vrtinarije. V dveh sobah je razstava mariborske umetnosti. V prvi sobi so razstavljeni moderni umetniki: Gvajc, Kos, Jirak, Sirk in Kavčič, v drugi pa stari umetniki. Obe razstavi napravita prav močen vtis. Enako lep vtis napravi tudi razstava ročnih del, ki jo je priredilo slovensko žensko društvo.

Poseben uspeh pa pomeni Lovska razstava, ki sledi vsem tem razstavam. Lovska razstava je tako krasno urejena, tako bogata na razstavljenih predmetih, da vzbuja občudovanje. Vse, kar je z lovom v zvezi, je zbrano na tej razstavi v takšni popolnosti, da se v celoti kaže vsa zanimivost in lepota lova. Pa tudi vsa pomembnost lova se vidi iz te razstave. Vse priznanje prirediteljem razstave, zlasti pa podružnici Slovenskega lovskega društva v Mariboru in njenemu predsedniku ravnatelju Pogačniku ter predsedniku razstavnega odbora rev. Stergarju.

Prav tako pa so tudi nad vse zanimive vse ostale razstave. Maribor dela in napreduje, to dokazujejo razstave »Mariborskega tedna« in v tem je tudi največji dokaz uspešnosti »Mariborskega tedna«.

Spored prireditve v »Mariborskem tednu«

Sreda, dne 9. avgusta: ob pol 15. uri — kasaške, motociklistične in kolesarske dirke na Tezno;

ob 20:30: Gledališka gala predstava Kreftovih »Celjskih grofov« na starodavnem Rotovškem trgu.

Četrtek, dne 10. avgusta: ob 20:30 uri — Koncert pesmi in arij, poje najboljši jugoslovanski tenorist g. Mario Šimenc.

Petek, dne 11. avgusta: ob 20:30 uri — Gledališka predstava Kreftovih »Celjskih grofov« na Rotovškem trgu.

Sobota, dne 12. avgusta ob 15. uri — Lahko-atletsko prvenstvo Maribora na igrišču S. K. Rapid;

ob 20. uri — Večer narodnih pesmi na veseličnem prostoru;

ob 20:30 uri — Nastop malih harmoničarjev I. S. S. K. Maribor — z istim sporedom kot na Bledu pred Nj. kr. Vis. kraljevičem Andrejem;

od 14. ure do mraka — Streške tekme Lovskega društva in Streljačke družine na strelišču v Radvanju.

Nedelja, dne 13. avgusta: od 8. do 1. ure in od 14. ure do mraka — Streške tekme Lovskega društva na strelišču v Radvanju;

ob 8:30 uri — Lahko-atletsko prvenstvo Maribora (igrišče Rapida);

ob 15. uri — Velike kombinirane konjske, motociklistične in kolesarske dirke na dirkališču Tezno;

ob 16. uri — Mednarodno propagandno skakanje na »Mariborskem otoku« (na startu najboljši skakači Avstrije in Jugoslavije) — Koncert;

ob 20:30 uri — Koncert pesmi in arij: Nastop mariborčanke Erike Družovič.

Ponedeljek, dne 14. avgusta: ob 16. uri — Koncert na otoku;

ob 20:30 uri — Gledališka predstava Kreftovih »Celjskih grofov« na starodavnem Rotovškem trgu.

Torek, dne 15. avgusta: od 14. do 24. ure — Velika veselica in beneška noč na Mariborskem otoku.

PODATKI ZA NOVO JUGOSLOVANSKO-ITALIJANSKO TARIFO

Trgovinsko-industrijska zbornica v Zagrebu je prejela od Generalnega ravnateljstva carin sporočilo, da namerava železniška uprava vsled nove lokalne tarife izdati novo jugoslovansko-italijansko zvezno tarifo za prevažanje blaga. Da bi nova tarifa čim bolj odgovarjala sedanjim razmeram, želi Generalno ravnateljstvo, da ji intereseenti sporoče svoje izkušnje z ozirom na sedanjo jugoslovansko-italijansko zvezno tarifo, ko tudi svoje predloge o novi tarifi. Na vsak način pa je potrebno, da se navedejo predmeti, ki naj bi na novo prišli v to tarifo. Intereseenti naj sporoče svoje predloge in svoje izkušnje zbornici.

Adria pravek je boljši

ZNIZANJE PREVOZNE NA LES — NA POLJSKIH ŽELEZNICAH

Nove znižane poljske železniške tarife so stopile dne 10. t. m. v veljavo. Nova tarifa je znižana za celo vrsto lesnih izdelkov, tako za mizarske, rezbarske, gotove tvorniške, sodarske, pletarske vseh vrst, parketne itd. Za brzojavne droge bo prevoznina posebej znižana. Za les za papirno industrijo je znižana prevoznina za prevoz čez Gdinjo za 20%, pri izvozu po suhem pa za 10%.

PROMET V ITALIJANSKIH PRISTANIŠČIH

Agenzia Volta objavlja statistične podatke o trgovinskem prometu italijanskih pristanišč v prvem polletju tega leta. Po teh podatkih je znašal skupni promet v vseh italijanskih pristaniščih 15.500.000 ton. Od tega je bilo 9.800.000 ton ali 63 % prevoženih na italijanskih parnikih, 5 milijonov 660.000 ton ali 37 % pa na tujih parnikih. V lanskem prvem polletju je znašal ves promet v italijanskih pristaniščih samo 12.025.000 ton.

JAPANSKO-ANGLEŠKA TEKSTILNA POGAJANJA

Japonska je sprejela predlog angl. trgovinskega ministra Runcimana, da se sestane japonski in angleški delegati na posebni konferenci v Londonu, da se napravi konec skrajno ostri konkurenci med japonskim in angleškim tekstilnim blagom. Kakor poročajo iz Tokia pa je Japonska pristala na to konferenco le pod gotovimi pogoji. Predvsem bi se eventualni sporazum nanašal le na Anglijo, Palestino, Cejlon, Vzhodno Afriko in na Strait Settlement. Pogajanja glede Indije bi se vodila posebej in bi skušala Japonska doseči za Japonsko klavzulo največje ugodnosti. Poleg tega naj bi se na londonški konferenci razpravljalo le o bombažnih tkaninah, dočim bi se hotela Japonska pogajanjem o umetni svili izogniti, ker se boji, da potem ne bi mogla konkurirati nemški in italijanski umetni svili.

ŠVICA UVAŽA SVOJE ZAMRZLE KREDITE

Švicarska uvozna politika je v zadnjem času čisto v službi realizacije v tujini zamrzlih kreditov. Temu cilju služijo zlasti dogovori, ki jih je sklenila Švica z vzhodnimi državami. Sedaj se pogaja Švica za nakup 50.000 ton madjarske pšenice, da bi se s to pšenico plačale švicarske terjatve na Madjarskem v višini 6-53 milijonov švicarskih frankov.

MADJARSKA ŽETEV BO ŠE BOLJŠA, KAKOR SE JE MISLIL

Tretji uradni izkaz o madjarski žetvi navaja te številke: pšenice bo 23-79 mil. metrskih stotov, rži 9-33, ječmena 7-49, ovsa 3-15, koruze 19-66, krompirja 23-79 in sladkorne pese 9-46 milijonov metrskih stotov. Drugi izkaz je navajal te številke: pšenice 22-28, rži 9-11, ječmena 7-20, ovsa 3-05, koruze 24-32, krompirja 15-56 in sladkorne pese 8-48 milijonov metrskih stotov.

Po svetu

Pri nedeljskih občinskih volitvah v Meravski ter v Vrbaski banovini je z veliko večino zmagala Jug. nacionalna stranka skoraj v vseh občinah.

Vlada je sklenila, da se otvori več novih srednjih šol in dobi tudi Ljubljana zopet svojo III. realno gimnazijo.

Deputacija jugoslovanskih loveev, ki je prišla v Sofijo, je bila od Bolgarov zelo priščno sprejeta.

800.000 kg sladkorja izgubimo vsako leto v Dravski banovini vsled prezgodnjih trgateg, slabih trsnih vrst in neugodnih letvinogradov, kakor je ugotovil znani vinarski strokovnjak ravnatelj Andrej Zmavc.

Veleposlaniki Anglije, Francije in Italije so intervenirali pri berlinski vladi zaradi kršitve avstrijske suverenosti. Veleposlaniki pa niso izvršili skupne demarše, temveč izročili note vsak za sebe, čeprav so bile note identične.

Francoski in angleški listi objavljajo senzacionalne vesti o novih dokazih nemškega oboroževanja, ki jih je dobilo v roke francosko zunanje ministrstvo. Francija bo vsled tega zahtevala preiskavo Društva narodov. Po vsej verjetnosti se bo tudi Anglija pridružila francoski zahtevi.

Mussolini je izjavil Gömbösu, da bo zahteval, da se s plebiscitom odloči o pripadnosti Podkarpatske Rusije k Češko-slovaški ali Madjarski. Češki listi odgovarjajo na to, da mora Mussolini najprej dokazati, da razume samoodločevanje narodov in dovoliti plebiscit v Julijski Beničiji.

Japonska vlada je ostro protestirala proti ameriškemu mornariškemu gradbenemu načrtu, ker da se z njim krši pomorski sporazum, sklenjen med Anglijo, U. S. A. in Japonsko.

Krvave komunistične nemire v Strasbourg so organizirali hitlerjevci, kakor je francoska policija nedvomno ugotovila. Zato ni izključeno, da bodo imeli ti dogodki tudi diplomatske posledice.

»Osservatore Romano« je ostro nastopil proti nemškemu sterilizacijskemu zakonu, ker je protikrščanski.

Tudi na Madjarskem nameravajo izdati sterilizacijski zakon.

Tajni narodno socialistični odbor, ki je deloval pod imenom Društva za kulturno sodelovanje z vzhodno in južno Evropo in izdajal tudi svojo korespondenco, je odkrila dunajska policija. Vsi člani tega odbora so bili aretirani.

Ker je dunajska policija aretirala v zvezi z odkritjem hitlerjevskega tajnega odbora dva nemška časnikarja, je berlinska vlada aretirala dopisnika »Neue Fr. Presse« v Berlinu.

Pomožna policija za borbo proti nacijskim socialistom namerava ustanoviti Dollfusova policija bo štela 18.000 mož.

Kot odgovor na aretacije hitlerjevcev, ki so organizirali tajni odbor na Dunaju, je berlinska vlada izgnala 120 avstrijskih državljanzov iz Nemčije. To je bil obenem tudi neke vrste odgovor demarši velesil.

Barbarski sistem talcev so hitlerjevci še poosttrili in v bodoče bodo kaznovani sorodniki, če ne bo mogla prijeti policija krivcev.

Pilsudski je objavil novi načrt poljske ustave, po katerem se zelo povečajo pravice predsednika republike, pravice parlamenta pa znižajo. Senat pa bi se spreminjal v stanovsko posvetovalnico.

Plinske bombe so vrgli neznaní atentatorji na njujorško efektno borzo. Nastala je velika panika, da je bilo več ljudi težko ranjenih. Izkazalo se je, da je nekdo zagnal več bomb za soljenje v napravo za zračenje, vsled česar se je plin takoj razširil po vsem posloppju.

Do protihitlerjevskih demonstracij je prišlo pred praškim nemškim poslaništvom. Nemški poslanik je vsled tega protestiral.

Francoska vlada je vsled silnega odpora uradniških organizacij preklicala svoj sklep, da se znižajo uradniške doklade za 10 %.

Obesno stanje je proglašeno v republik Nikaragui vsled neprestanih eksplozij v vsej deželi. Pri neki takšni eksploziji je bilo ubitih 30 civilnih stražnikov.

Enajst tisoč uradnikov Shell Comp. v St. Louisu je izjavilo, da celotno sprejemajo Rooseveltov obnovitveni načrt.

Gandi je bil obsojen na leto dni zapora, ker se ni hotel pokoriti odredbi vlade, da ostane v Gooni in da preneha z vsako agitacijo.

Denarstvo

TEČAJI NAŠIH PAPIRJEV NA TUJIH BORZAH

Na pariški borzi so v zadnjem času tečaji naših vrednostnih papirjev nekoliko popustili, kar je posledica splošne tendence, ki prevladuje na pariški borzi. Naši papirji so notirali tako-le:

posojilo	25. julija	31. julija	31. avgusta
4 % iz 1895	32.40	32.50	32.25
5 % iz 1902	167.—	165.—	—
4.5 % iz 1906	146.—	146.—	150.—
4.5 % iz 1909	150.—	149.—	148.—
5 % iz 1913	31.50	31.75	31.—
4.5 % iz 1910	—	146.—	147.—
4.5 % iz 1911	150.—	—	—
7 % iz 1931	20.50	19.75	19.50

Na njunjski borzi pa so notirali naši papirji tako-le:

	18. VII.	25. VII.	1. VIII.
7 % Blair	22.—	24.50	28.—
8 % Blair	23.65	24.50	27.65
7 % Seligman	24.25	26.65	25.—

RAZVREDNOTENJE DOLARJA IN TUJE TERJATVE

Češkoslovaški konzulat v New Yorku sporoča, da je stališče ameriških uvoznikov z ozirom na padec dolarja različno. Nekateri uvozniki so vzeli na sebe tečajni nizko, drugi dele tečajno razliko z upnikom, več del pa se brani, da bi plačal drugače kot v razvrednotenih dolarjih. Pri starih ko v razvrednotenih dolarjih. Pri starih terjativah odklanjajo večinoma dolžniki plačilo tečajne razlike. Razsodiščno postopajo ostaja navadno brez uspeha. Tudi najvišje sodišče je pred kratkim razsodilo v višje tožbi zaradi zlate klavzule, da se morajo plačevati obresti iz zlatih posojil v zakoniti valjavi, torej v razvrednotenih dolarjih. Apelacijsko sodišče v državi New York je razsodilo, da so prolongirane terjatve, glaseče se na tuje valute, plačljive po tečaju na dan zapadlosti terjatev. Od tega dne do dejanskega plačila ima upnik sam pravico na zakonite obresti.

RUMUNSKO NOTRANJE POSOJILLO V ZLATU

Rumunska vlada namerava za potrebe državnega gospodarstva in v svrhu mobilizacije tezaviranega denarja razpisati notranje posojilo, čegar obrestovanje in amortizacija bi bila zagotovljena v zlatih lejih. Rumunska vlada izdeluje sedaj spomenico o plačilni sposobnosti Rumunije. Ta spomenica bo poslana vsem upniškim državam in naj bi služila kot podlaga za pogajanja o olajšanju plačevanja tujih dolgov. Ta pogajanja se bodo začela v drugi polovici oktobra.

NACIONALNA LOTERIJA V FRANCIJI

Francoška vlada je izdelala načrt nacionalne loterije, katere dohodki bi se uporabili za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja. Računa se, da bi se dobila, če bi se prodale vse srečke, ena milijarda. Od te bi se uporabilo 600 milijonov za izplačilo dobitkov, 100 milijonov bi šlo za zavarovanje poljedelskih delavcev, 300 milijonov pa bi se uporabilo za kritje proračunskega primanjkljaja.

Dunavsko-posavska banka je prišla v konkurz, ker ni mogla izplačati svojim upnikom svote, ki jo je obljubila ob pogajanjih za sklenitev prisilne poravnave.

Avstrijska vlada je dala v promet dvošilinske novce s podobo pokojnega kancelarja dr. Seipla.

Angleška banka je znižala svojim nameščencem plače za 10 %.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi

in svetilolika srajce, ovratnike in manšete.

Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 3.

Telefon št. 22-72.

Dr. Ciril Pavlin.

Naše uvozne carine na tiskovni papir

Potrošnja papirja je v dveh letih padla za 45%

V zadnjem času je postalo v slovenskih listih vsled spomenice tiskarnarjev, v kateri navajajo, da imajo domače papirne tvornice previsoko carinsko zaščito, aktualno vprašanje naših uvoznih carin na tiskovni papir. Zato bo morda zanimalo, da si te carinske postavke nekoliko bližje ogledamo.

Naša uvozna carinska tarifa vsebuje za tiskovni papir tri postavke, in sicer za rotacijski papir, nadalje za nesatinitirani tiskovni papir v težini do vstevši 60 g po m² in končno posebno postavko za ves ostali tiskovni papir. Slična je delitev v uvoznih carinskih tarifah drugih držav.

Za rotacijski papir znaša uvozna carina v posameznih državah:

Država	Tarifna postavka	Carina v zlatu za 100 kg	Preračunano v dinarje
Grčija	179/a	—	—
Jugoslavija	445/1a	zl. Din 1.—	11.—
Nemčija	655 B	RM 5.—	88.—
Madžarska	497	zl. K 6.—	90.—
Avstrija	247	zl. K 6.—	90.—
Bulgarija	293/1	Levov 10.—	100.—
		+ 20% dodatek	
Italija	847/1	Lit. 8.—	128.—
		+ 15% dodatek	
Poljska	177/5a	Zlotov 14.90	136.—
		+ 10% dodatek	
Češkoslovaška	296a/1	Kč. 84.—	184.—
Švica	300	Šv. fr. 20.—	328.—
		+ 15% dodatek	
Rumunija	741	Lejev 780.—	343.—

Za nesatinitirani tiskovni papir pa znaša uvozna carina v posameznih državah:

Država	Tarifna postavka	Carina v zlatu za 100 kg	Preračunano v dinarje
Nemčija	655 B	RM 5.—	88.—
Avstrija	247	zl. K 6.—	90.—
Jugoslavija	445/1a	zl. Din 12.—	132.—
Poljska	177/5b	Zlotov 20.80	190.—
		+ 10% dodatek	
Italija	847/11	Lit. 12.—	192.—
		+ 15% dodatek	
Češkoslovaška	296/a2	Kč. 120.—	264.—
Madžarska	497/b	zl. K 18.—	270.—
Švica	300	Šv. fr. 20.—	328.—
		+ 15% dodatek	
Rumunska	741/a	Lejev 780.—	343.—
		+ 20% dodatek	
Bulgarska	293/i 1	Lejev 25.—	428.—
		+ 20% dodatek	
Grčija	179/b	Drahem 30.—	438.—
		+ 75% dodatek	

Za ves ostali tiskovni papir pa znašajo uvozne carine:

Država	Tarifna postavka	Carina v zlatu za 100 kg	Preračunano v dinarje
Nemčija	655 B	RM 9.—	159.—
Jugoslavija	445/1b	zl. Din 17.—	187.—
Italija	847/II	Lit. 12.—	192.—
		+ 15% dodatek	
Avstrija	248/b	zl. K 15.—	225.—
Češkoslovaška	296/a2	Kč. 120.—	264.—
Madžarska	497/b	zl. K 21.—	315.—
Švica	301	Šv. fr. 25.—	411.—
		+ 15% dodatek	
Bulgarija	293/i 1	Lejev 25.—	428.—
		+ 20% dodatek	
Grčija	179/b	Drahem 30.—	438.—
		+ 75% dodatek	
Poljska	177/c 1	Zlotov 65.—	594.—
		+ 10% dodatek	
Rumunska	742/a	Lejev 1.365.—	601.—

Ta nastavek kaže, da je kraljevina Jugoslavija izmed 11 držav srednje in južne Evrope, kar se nižine uvoznih carin na tiskovni papir tiče povprek na zadnjem, predzadnjem ali predpredzadnjem mestu ter da izkazuje države z višjo kulturno stopnjo skoro brez izjeme mnogo višje carinske postavke. Ako upoštevamo, da so po naši gospodarski strukturi razmere pri

nas prilično iste, kakor v Švici, kar velja zlasti glede razvoja papirne in grafične industrije ter primerjamo švicarske carinske nastavke z našimi, bi morali priti do zaključka, da pri nas domača proizvodnja tiskovnega papirja sploh ni zaščitena ter da je značaj naše carine v prvem redu fiskalen.

Interesantno za javnost bo tudi vprašanje, koliko znaša gmotni interes tiskarnarjev na tiskovnem papirju. Za knjigo 160 strani, ki jo prodajo založba v detajlu po ceni od Din 40.— do Din 50.— za izvod,

se uporabi 10 pol tiskovnega papirja. Teh deset pol tehta, ako računamo pri obračunu štirideset kilogramski papir, 400 gr. Prilicna tržna cena lepega tiskovnega papirja je Din 8-50 za kg, kar pomeni, da znašajo celotni izdatki za papir ene knjige, ki se prodaja za Din 50.—, samo okoli Din 3-40. Enako je s časopisi. Od časopisa, ki se pri nas prodaja po dva dinarja, odpade na rotacijski papir okoli 19 do 20 par. Izdatki za papir ne tvorijo tedaj niti 7 do 10 % cene finalnega grafičnega proizvoda.

V svrhu primerjave si pogledimo še avtentične številke o carinski zaščiti grafične industrije.

Od knjig se pobirajo v navedenih 11 državah te uvozne carine:

Država	Tarifna postavka	Za mehko vezane knjige		Za trdo vezane knjige	
		Carina v zlatu za 100 kg	preračunano v dinarje	Carina v zlatu za 100 kg	preračunano v dinarje
Avstrija	549	—	—	—	—
Nemčija	674	—	—	—	—
Češkoslovaška	647	—	—	—	—
Madžarska	533	—	—	—	—
Poljska	178/3	—	—	—	—
Švica	321	Šv. fr. 5.—	85.—	Šv. fr. 5.—	85.—
		+ 20% dodatek		+ 20% dodatek	
Italija	862/a c 3	Lit. 12.50	174.—	Lit. 20.—	279.—
		Drahem 80.—		Drahem 80.—	
Grčija	184/t2	+ 75% dodatek	1.169.—	+ 75% dodatek	1.169.—
Jugoslavija	473/4 a βγ	zl. Din 120.—	1.320.—	zl. Din 150.—	1.650.—
Rumunija	798/a	Lejev 8.000.—	3.520.—	Lejev 9.000.—	3.960.—
Bulgarija	300/b	Lejev 230.—	3.941.—	Lejev 230.—	3.941.—
		+ 20% dodatek		+ 20% dodatek	

Ako primerjamo tu jugoslovansko zaščitno carino z ono drugih držav, vidimo, da smo tu po višini carine med 11 državami na 9. mestu.

Mislím, da te suhe številke dovoljno dokazujejo, da bo nevdržljivo naziranje naših tiskarjev, da so krize grafične industrije krive naše uvozne carine na tiskovni papir.

Vzrok krize v grafični industriji bo brezdvomno isti, kakor je vzrok današnje krize v papirni industriji. Vzrok je v ogromnem padcu potrošnje papirja v vsej naši kraljevini. Dočim je znašala ta pri nas še pred dvema letoma 3-1 kg na prebivalca in leto, se je poraba papirja v teku leta 1932 zmanjšala, upošteva se pri tem tudi ves uvoz tujega blaga, na 1-7 kg na prebivalca in leto. Padla je torej za celih 45 % in je posledica tega padca v potrošnji koncem vseh koncev morala izzveneti v temu od-

stotnemu razmerju odgovarjajoči zmanjšani zaposlenosti domačih papirnih tovarn in domače grafične industrije. S papirnimi tovarnami je pa bilo v veliki meri sorizadeto tudi kmetstvo prebivalstvo, kajti prezreti ne smemo, da je porabilo samo osem v Dravski banovini se nahajajočih podjetij papirne stroke pri normalni zaposlenosti okroglo 120.000 m³ lesa na leto, ter da je pri sekanju, žaganju in tovorjenju te količine bilo na tisoče in tisoče oseb zaposlenih in udeleženih, pa najsi je to bil priprost kmet, ki mu opetovano tvori za služek za prodani les edini dohodek iz njegove grude, najsi bo to navadni drvar, lesni delavec, voznik ali nakladalec. Vsi ti tisoči so danes poleg papirniškega delavstva v svojih skromnih zaslužkih soprizadeti, ker je zaposlenost domačih papirnih tovarn padla povprečno za 50 %, pri nekaterih pa celo še več.

Dobava-prodaja

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 16. avgusta t. l. ponudbe o dobavi raznega železnega materiala.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 10. avgusta t. l. ponudbe o dobavi 2800 kg masti, 3200 kg riža, 600 kg sirove kave, 2000 kg bučnega olja, 1200 kg terpentinovnega mila, 3400 kg koruznega zdroba.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 12. avgusta t. l. ponudbe o dobavi 4000 kg žebeljev za tračnice; do 14. avgusta t. l. pa o dobavi 1 elektromotorja.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 17. avgusta t. l. ponudbo o dobavi 50 plošč železne pločevine, 100 kladiv, 15 m preciznih valjanih verig za motorje, 100 valjkov za zgornje verige, 10 normalnih »Bosch«-sveč, 5 kg naftalina, 5 kg modre galice, 100 kg kolofonije, 50 kg modre barve, 10 kg sikativna, 10 kg kopalnaka, 230 kg azbestnega materiala, 360 kg razne žice.

Komanda mornarice Zemun sprejema do 19. avgusta t. l. ponudbe o dobavi okoli 2600 kg medeninatih in bakrenih ocvili do 20. avgusta t. l. pa o dobavi lesa in lesnega materiala.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. avgusta t. l. ponudbe o dobavi 1000 kg tračnikov; do 6. septembra

t. l. o dobavi materiala za signalne naprave.

Komanda mornarice Zemun sprejema do 16. avgusta t. l. ponudbe o dobavi bakrenih žebeljev, kositra in cinka, do 17. avgusta t. l. glede dobave raznega lesa.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 19. avgusta t. l. bo pri Središnjem uradu za osiguranje radnika v Zagrebu licitacija za dobavo 1000 vagonov koksa. — (Pogoji so na vpogled pri istem uradu.)

Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 24. avgusta t. l. ponudbe o dobavi 20 državnih zastav.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 24. avgusta t. l. ponudbo o dobavi kotlovne pločevine.

Dne 29. avgusta t. l. bo pri Upravi državnih monopolov v Beogradu licitacija za dobavo 466 m³ bukovih drv, 90.000 kg trboveljskega premoga in 80.000 kg briketov.

Prodaja. Dne 17. avgusta t. l. bo pri Komandi Dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani ustmena licitacija o prodaji 1266 kg raznih krp od stare obleke, 120 kg raznega starega železa in 707 parov starih čevljev. (Pogoji in predmeti so na vpogled pri isti komandi, Rimska cesta 22.)

Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 22. avgusta t. l. ponudbe o dobavi 200 ključavnic.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Naši zunanji dolgovi urejeni

Z novimi sporazumi bo prihranila naša država v treh letih 1261 milijonov francoskih frankov

Deloma vsled gospodarske krize, deloma vsled silnega nazadovanja izvoza in s tem zmanjšanja dotoka tujih deviz, posebno pa še vsled prenehanja nemških reparacijskih plačil, ki so dajala naši državi vsako leto za 450 milijonov deviz, je bila naša država prisiljena, da je lani popolnoma ustavila vsa obrestna in amortizacijska izplačila za tuje dolge. Če tega naša država ne bi storila, bi bil odliv tujih deviz tako velik, da bi bilo popolnoma porušeno ravnoesje naše plačilne bilance, ker so tvorili tuji dolgovi glavno postavko na pasivni strani naše plačilne bilance.

Da pa ne bi trpel kredit države vsled ustavitve teh plačil, je pričela naša država pogajanja s tujimi upniki, da se z njih pristankom uredi vprašanje naših dolgov. Ta pogajanja so bila precej dolgotrajna, a so končno privedla do popolnega uspeha. Po doseženih sporazumih so vsi naši zunanji dolgovi konsolidirani, za dobo treh let prenehajo vsa amortizacijska izplačila, obrestna mera pa se zniža in obresti se morejo izplačevati tudi v dinarjih. Vsi sklenjeni sporazumi se morejo deliti v štiri skupine:

1. **Sporazum z zastopniki francoskih upnikov**, ki je bil dosežen že 9. marca t. l. Ta sporazum se nanaša na vse državne dolge in na one Uprave fondov, ki so bili najeti v Franciji pred in po vojni. Nadalje velja ta sporazum tudi za stabilizacijsko posojilo iz leta 1931 in tudi za češkoslovaške, holandske, švicarske in švedske podpisnike tega posojila. Končno velja ta sporazum tudi za 5% angleško posojilo Črni gori iz l. 1909 in za angleško tranšo posojila iz l. 1895.

Po tem sporazumu se bodo plačali kuponi, ki zapadejo med 14. oktobrom 1932 in 14. oktobrom 1935 v gotovini, to je v devizah, le 10 odstotkov njih vrednosti, ostalih 90 odstotkov pa potem novih državnih dolgoročnih obveznic, ki se bodo obrestovale po 5% in amortizirale v 25 letih. Po teh sporazumih bo poleg tega plačala naša država 10% na račun davkov na nominalno vrednost novih obveznic in 2% emisijske takse v onih državah, kjer ti davki in takse obstoje.

2. **Sporazum z ameriškimi lastniki Blair-ovih in Seligmanovih emisij** je podoben

prvemu sporazumu. Tudi kuponi teh posojil se bodo v času treh let izplačevali v gotovini le v višini 10 odstotkov njih vrednosti, za ostalih 90 odstotkov pa se bodo izdale fundirane obveznice, ki se bodo obrestovale po 5 odstotkov in amortizirale v 24 letih. Po tem sporazumu pa ne bo treba plačati naši državi nobenih posebnih plačil za davke in takse, ker ti ne obstoje v Združenih državah Sev. Amerike. Posebno važno je to, da je pri novih sporazumih, sklenjenih z ameriškimi imejitelji obveznic, izpadla zlata klavzula in se bodo torej vršila izplačila za ameriške dolge v papirnatih dolarjih, kar pomeni z ozirom na današnji tečaj dolarja 33-odstotno znižanje plačil.

3. **Tretji sporazum** se nanaša na posojila, ki jih je sklenila Državna hipotekarna banka v Švici. Tudi švicarski upniki so pristali na to, da se plačujejo kuponi, ki zapadejo v teh treh letih, v gotovini le 10 odstotkov njih vrednosti, za ostanek pa prejmejo upniki fundirane državne obveznice, ki se bodo obrestovale po 5 odstotkov in amortizirale v 15 letih. Skrajšanje amortizacijskega roka izhaja iz tega, ker so bila ta posojila prvotno sklenjena le na 12 let. Amortizacija pa je za tri leta popolnoma ustavljena in tudi prvotni rok posojila je podaljšani za 6, odnosno za 5 let.

4. **Sporazum za ureditev 6% črnogorskih bonov** iz l. 1913 in 7 in pol odstotnih državnih bonov za odkup vzhodnih železnic. V obeh primerih je obrestna mera znižana na 5 odstotkov, roki za odplačila pa so podaljšani za skoraj deset let, čeprav bi se morale te obveznice popolnoma izplačati že v letošnjem letu.

Ti sporazumi obsegajo skoraj vse državne in od države zajamčene konsolidirane dolge, za katerih obrestno in amortizacijsko službo je bilo treba plačevati 465 milijonov francoskih frankov na leto. Z novim sporazumom pa so ta plačila zmanjšana prvo leto na 52 milijonov francoskih frankov, drugo leto na 45 in tretje leto na 56 milijonov francoskih frankov. Potemtakem je naša država dosegla v treh letih prihranek v višini 1261 milijonov francoskih frankov.

v industrijske, poljedelske in stavbne svrhe in trgovina s tem lesom in njega izdelki;

2. ustanavljanje, nakupovanje in jemanje v zakup podjetij, ki se bavijo s posli, navedenimi pod t. 1.;

3. obrtniško tlakovanje vsake vrste. Družbina oblika:

Delniška družba: ustanovitev dovoljena in pravila odobrena z odlokom kraljeve banske uprave Dravske banovine v Ljubljani z dne 9. junija 1933., VIII No. 3766/1. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 18. julija 1933.

Trajanje družbe: nedoločen čas. Delniška glavica: Din 2.000.000.—, razdeljena na 400 delnic na prinosnika, glasečih se na po Din 5000.—, ki so v gotovini vplačane do 25% osnovne glavnice.

Podpisovanje firme: Tvrdka se tako podpisuje, da k imenu tvrdke, ki se od kogarkoli napiše, ali s štampiljko ali drugače natisne, dva člana upravnega

sвета, ali en upravní svetnik in eden s prokuro poverjeni uradnik družbe ali dva s prokuro poverjena uradnika družbe, in sicer prokuristi zmeraj s prokuro naznačujočim pristavkom, pristavijo svoje ime skupno in lastnoročno.

Upravni svet sestoji iz 5 do 11 članov. Člani prvega upravnega sveta so:

1. dr. Prokop Sigurt, kemik, Beograd, hotel Srpski kralj;

2. Böhm Herbert, specialist za impregniranje lesa, Beograd, hotel Srpski kralj;

3. Meglič Otmar, hišni posestnik v Mariboru, Krekova ul. 16;

4. Lujanović Milan, trgovec, Beograd, Knez Mihajlova 33;

5. Jefremović Ilija, Beograd, Čupina štev. 10.

Razglasi: Razglasi družbe se izvršujejo pravno veljavno po upravnem svetu v »Službenem listu kr. banske uprave Dravske banovine.«

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, dne 27. julija 1933.

Fi 231/33 — Reg B II 36.

*

Sedež: Sevnica.

Besedilo: Hoeshek Rudolf, parna žaga v Sevnici.

Obratni predmet: parna žaga (žaganje lesa) in trgovina z lesom.

Imetnik: Hoeshek Rudolf, graščak v Planini.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 27. julija 1933.

Rg A III 172—2.

GOSPODARSKA VOJNA MED POLJSKO IN RUMUNJO

Ves izvoz Rumunije na Poljsko je bil 1. avgusta ustavljen, ker ni bilo mogoče doseči med obema državama sporazuma o tarifah za transport premoga. Rumunska vlada je v Varšavo brzojavno zaprosila za zopetno otvoritev mej, ker doživljajo izvozniki vsak dan velikanske izgube. Upajo, da se bo sestala posebna komisija, da uredi sporna vprašanja.

VELIK PORAST NEMŠKEGA LESNEGA UVOZA

V prvem letošnjem polletju se je povečal nemški uvoz lesa od 82.300 vagonov, kolikor je znašal v lanskem polletju, na 140.300 vagonov. Pripomniti je treba, da se je istočasno tudi les znatno pocenil. Najbolj je narastel uvoz lesa za papir.

Tržna poročila

TRŽNE CENE V CELJU
dne 1. avgusta 1933.

Govedina: 1 kg volovskega mesa 8 do 12, kravjega mesa 6 do 8, vampov in pljuč 6, jeter in ledvic 10, loja 5 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa od 10 do 14, jeter 12, pljuč 10 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa od 12 do 18, pljuč 10, jeter 12, glave 8, slanina 16 do 17, na debelo 16, suhe slanina 17 do 20, masti 18, šunke 22, prekajenega mesa od 16 do 20, prekajenih parkljev 8, prekajene glave 10, jezika 20 Din.

Konjsko meso 4 Din za kg.

Klobase: 1 kg krakovskih 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 25, suhih 30, braunšviških 10, salami 50 Din.

Perutnina: 1 piščanec majhen 10 do 14, večji 15 do 18, kokoš 20 do 25, petelin 25 do 28 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 26, čajnega masla 36, masla 22, bohinskega sira 24 do 28, trapistovskega sira 16 do 20, sirčka 8, eno jajce 0-60 Din.

Pijača: 1 liter starega vina 12 do 16, novega vina 6 do 12, piva 10, žganja 20 do 30 Din.

Kruh: 1 kg belega kruha 5, polbelega 4-80, črnega 4 Din.

Sadje: 1 kg jabolk od 4 do 6, hrušk od 4 do 6, marelic ali breskev 6 do 8, orehov 6, luščenih orehov 24, suhih češpelj 5 do 7-50, suhih hrušk 6, 1 limona 1 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 76, Santos 54, Rio 46, pražene kave I. 94, II. 62, III. 56, čaja 76 do 100, kristalnega belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 16, medu 18 do 20, kavne primesi 18, riža I. 11, II. 5-50, III. 4-50, 1 liter namiznega olja 14 do 16, olivnega 17 do 30, bučnega olja 15, 1 liter vinskega kisa 4-50, navadnega 3, peiroleja 7, špirita denat. 10, 1 kg soli 2-75, popra 38 do 40, paprike 22 do 24, testenin 8 do 11, mila 13, karbida 7, sveč 17, kvasa 25, marmelade 7, 18, 28, sode za pranje 2 Din.

Mlevski izdelki: Na drobno: 1 kg moke št. 00 nova 3-50 (stara 4-50), št. 0 3-50 (4-50), št. 2 3-30 (4-25), št. 4 3-15 (4), št. 5 (stara) 3-85, št. 6 (stara) 3-80, ržene enolne moke 3-50, pšeničnega zdroba 4-75, koruznega zdroba 2, pšeničnih otrobov 1-35, koruzne moke 1-75, ajdove moke 5, kaše 3-25, ješprenja 3-50, ovsenega riža 5-60 Din.

Zito: 1 q pšenice 200, rži 170, ječmena 150, ovs 135, prosa 180, koruze 140, ajde 200, fižola 250 do 400, graha 1200, leče 1200 Din.

Kurivo: 1 q premoga, črnega tiboveljskega, zabukovskega 43, rjavega 24, 1 kub. meter trdih drv 75, 100 kg trdih drv 9, 1 kub. meter mehkih drv 50, 100 kg mehkih drv 20 Din.

Krma: 1 q sladkega sena 40, polsladkega sena 35, slame 35, prešana slama stane 8 Din več.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavne solate 1 kom. Din 0-50, endivije 0-75, zgodnjega zelja 2 do 3, ohrovt 3, karfijske 10, kolerabe, komad 0-25, 1 kroznik špinache 1-50, 1 kg paradižnikov 6, kumar 3, graha v stročju 2, fižola v stročju 3, čebule 3 do 4, česna 10, krompirja 1-25 do 1-50 Din.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporočila

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi raznovrstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlini za dišave z električnim obratom

Telefon št. 26-66 Ceniki na razpolago!

Vpisali sta se nastopni firmi:

Sedež: Hoče pri Mariboru.

Besedilo: slovensko: Jugoslovenska tvornica za impregniranje lesa Guido Rütgers d. d.,

srbiskohrvatsko: Jugoslovenska fabrika za impregniranje drveta Guido Rütgers d. d.,

nemško: Jugoslawische Holzimpregnierungs-Werke Guido Rütgers A. G.,

francosko: Chantiers Yougoslaves pour l'impregnation des bois, Guido Rütgers, Société Anonyme.

Obratni predmet:

1. impregniranje lesa in drugih snovi

ZANATSKA BANKA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D., PODRUŽNICA LJUBLJANA

SE PRESELI

DNE 7. AVGUSTA 1933

V GAJEVO UL. 6 (DUKIČEV BLOK)

Vprašajte vendar enkrat

tudi Vašega

zdravnika,

morda bo Vam

tudi on priporočal

stalno uživanje

Kathreiner Kneippove sladne

kave s pravim „Franckom“!